

ЖАЛД СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

1998 йил 21 февраль шанба

Сотувда эркин нархда № 39 (1820)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

НУКУС МУЗЕЙИ МАЖМУИ — ЎТМИШ ВА КЕЛАЖАК ОРАСИДАГИ АЛОҚАЛАР

Шу кунларда Франциянинг Кан шаҳрида Куйи Нормандия минтақа кенгашининг қароргоҳида И. Савицкий номидаги Нукус музейи тўплами экспонатларининг кўргазмаси давом этмоқда. Кўргазма Ўзбекистон Президенти И. А. Каримов ва Франция Президенти Ж. Ширакларнинг олий патронажлигида ташкил этилди.

Ушбу кўргазма очилишига бағишлаб «Кизил» кумда омон қолганлар» номли Нукус музейидан ўрин олган бадий асарларнинг каталоги француз тилида чоп этилди. Каталогнинг Ўзбекистон ва Франция Президентлари ёзган сўзбошида дунёни саклаб қолишга қодир ҳамда сайёрамиз табиати билан узвий боғлиқ одамлар ва бутун инсоният тақдир ҳақида фикрлашга ундовчи санъатнинг кучига бўлган муносабатлари ифода этилди.

«Биз Ўзбекистонда француз халқининг мамлакатимизнинг қадимий цивилизацияси ва маънавий қадриятлари бўлган қизиқишини юқори баҳолаймиз», — деб ёзди Ўзбекистон Президенти И. А. Каримов ва сўзини давом эттириб, куйидагиларни таъкидлади:

«Нукус музейи бадий асарлари кўргазмаси Сиз учун Ўзбекистоннинг кўп асрлик маданий мероси, анъанавий ва авангард услубида ишланган санъат намуналари билан яқиндан танишишга аjoyиб имконият беради.

Бутун Нукус шаҳри аллақачон Марказий Осиё минтақасидан чиқиб кетган ва оламшумул аҳамиятга айланган Орол экологик фожiasi марказида турибди.

Мен аминманки, Нукус музейи санъат асарларидан иборат кўргазма Шарқнинг мўъжизавий ва романтик руҳини акс эттиришга қолмай, экологик жиҳатдан ноқулай ҳудудда яшаётган инсонлар тақдир ҳақида ўйлашга озуқа беради.

Юқоридаги айтилган фикрларга Франция Президенти Жак Ширакнинг куйидаги сўзлари ҳамоҳангдир: «Достоевский: «Гузалик дунёни асрайди», — деб ёзган бўлса, Андре Мальро эса

«Санъат — Оллоҳ билан инсон ўртасидаги халққадир» деган. Санъат асарлари тарихдан бохабар бўлган, айнан ана шу фикрлар ҳаёдан ўтади.

Дунёнинг гарбча талқинида савдо дунёси ва маданият марказларидан олисларда ва офат ёқисига келиб қолган, калтабин инсонлар томонида чуқур жароҳатланган ҳудудда ўз ҳаётини гузалликни саклашга бағишлаган инсон яшаганини ва у тўғрисида санъатини ўз азоб ва қўрқувларидан юқори кўйган мўйқалам усталари яратган бебаҳо асарлар бизнинг кунимизгача етиб келганини тасаввур қилиш кийин.

Яна шунини айтиш жоизки, ушбу расмолар, эркак ва аёллар Франциядан халқ этан тоғда ижод қилишдан маъно ҳолда ва биз бу ерда улар яратган асарларини намойиш қилишга имконият яратганимиз ҳамда уларнинг ишончини оқлаганимиздан фخرланамиз.

Шундай экан, санъат уни оғир кунларда авайлаб асраган Оролбуйи ҳудудини асрасин».

Ушбу сатрларни ўқиб, Ўзбекистон ва Франция ўртасидаги узоқ масофага қарамасдан бу сўзлар ҳамкорликни чуқурлаштиришда катта кучга эга эканини тўшунасан. Бундай ишонч ўзаро ҳамфикрликнинг амалга ошириш учун ўзинга хос кўприк бўлган санъатнинг сеҳли кучига асосланилади.

Рағ-баранг ва безакларга бой каталог Европада унчаллик таниш бўлмаган ва қачонларки Францияда яшаб, таълим олган расмолар асарларининг репродукцияларини ўз ичига олган. 1920-1940 йилларда улар яратган асарлар Ўзбекистондан макон топган эди.

(Давоми 2-бетда).

ҲАМКОРЛИК РИШТАЛАРИ ЯНАДА МУСТАҲКАМЛАНАДИ

КИЕВ, 20 февраль. Ўзбекистон Президенти И. Каримов кеча Украина Верховна Радаси — мамлакат парламенти раиси А. Мороз билан учрашди. Парламент раиси олий мартабали меҳмонни қонун чиқарувчи олий вакиллик органининг иш фаолияти билан таништирди. Учрашувда парламентларо алоқаларни ривожлантириш ҳар икки мамлакат учун ҳам

бирдек наф келтириши таъкидланди.

Бугун Ўзбекистон ва Украина давлат байроқлари билан безатилган Мариинск саройида Президент Ислам Каримовни расмий қузатиш маросими бўлди. Фахрий қорувул саф тортди. Икки мамлакат давлат мадҳиялари янгради.

Президент И. Каримов Украина Президенти Л. Кучма ҳамроҳлигида

Днепропетровск шаҳрига жўнаб кетди.

Днепропетровск вилояти Украина иқтисодий салоҳиятида салмоқли ўрин тутади. Вилоятда саноат ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш яхши йўлга қўйилган.

Давлатимиз раҳбари Днепропетровск шаҳридаги ўзининг космик ракета ва бошқа маҳсулотлари билан машғур «Жанубий машинасозлик заводи»

ишлаб чиқариши билан машғур бўлиши билан танишди. Мутахассислар билан суҳбатлашди. Вилоят раҳбарлари билан учрашувда Ўзбекистон корхоналари билан ҳамкорликни кенгайтириш масалалари муҳокама этилди.

Шу билан Президент Ислам Каримовнинг Украинага расмий ташрифи низоҳисига етди.

Аҳмад Хўжа (ЎЗА)

«АЁЛ ВА ҲУҚУҚ»

Наманган вилоятида маъмур республика семинари бўлиб ўтди.

Маърузалар ва музокарада сўзга чиққанлар оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, ҳар томонлама баркамол, соғлом аёлнинг тарбиялаб воёга етказиш, келажакимиз бўлган ёшларни энг ривожланган мамлакатларда билим олишларини таъминлаш учун республикамиз миқёсида жуда катта ишлар амалга оширилаётганини таъкидладилар.

Булларнинг ҳаммаси ёшларни миллий қадриятларимизга, ватанга садоқат руҳида тарбиялашга қаратилган. Маълумки, бу борада оналарнинг роли ва ўрни беқисс. Шундай экан, уларнинг сиёсий фаоллигини ошириш, маданий-

маърифий ва ҳуқуқий саводхонлигини юксалтириш лозим. Бу соҳадаги ишларнинг муваффақияти кўп жиҳатдан оила, маҳалла, мактаб ва жамоат ташкилотларининг ҳамкорлигига боғлиқ. Анжуманда бу борада олиб борилаётган ишларни янада юқори босқинга кўтариш тўғрисида тавсиялар берилди.

Семинарда Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари, республика Хотин-қизлар кўмитаси раиси Дилбар Гуломова маъруза қилди.

Семинарда вилоят ҳокими Тўлқин Жабборов иштирок этди.

А. МАДАТОВ, «Халқ сўзи» муҳбири.

Дангара туманидаги «Сирдарё» деҳқончилик-саноат ширкатлар уюшмасида қишлоқ хўжалик техникасини баҳарги экин мавсумига шайлаш ишлари муваффақиятли олиб бориляпти. Йилги кунларда бу муҳим тадбирга 200 та таъмирловчи уста жалб қилинган.

СУРАТДА: саккизинчи ширкатнинг 1-бригадаси механизатори Ҳасанбой Нишонов таъмирлаш ишларида жонбозлик кўрсатмоқда.

Ш. ОЛИМОВ (ЎЗА) олган сурат.

ЎЗБЕКИСТОН - ФРАНЦИЯ: КЕЙИНГИ УЧРАШУВ ТОШКЕНТДА ЎТҚАЗИЛАДИ

Яқинда Ўзбекистон Конституциявий суди делегацияси Парижда қайтиб келди. Республикаимиз вакиллари Франция пойтахтида қадимий демократик анъаналар ҳамда маъмур соҳада катта тажрибага эга бўлган бу мамлакатнинг конституциявий назорат тажрибаси билан танишдилар.

Ўзбекистон Конституциявий суди раиси Баҳодир Эшонов бу сарфардан қузланган мақсад ва унинг ақуллари тўғрисида сўзлаб берди.

Мамлакатимиз Конституциявий суди учун судьялар тайёрлашга кўмаклашиш дастури бошқа давлатлар билан бир қаторда Ўзбекистон ҳукумати ва Европада Хавфсизлик ва Ҳамкорлик Ташкилотининг Демократик муассасалар ва инсон ҳуқуқлари бўйича бюроси ўртасида 1997 йил 16 октябрда тузилган ҳамжиҳатлик тўғрисидаги меморандумда кўзда ту-

тилган, — деди у. — Декабр ойида маъмур Бюро директори Жерар Штудман ҳамда Париждаги Сорбонна университети профессори Мишел Лесажа Франция Конституциявий Кенгаши билан ҳамкорликда бу дастури амалга ошириш тўғрисидаги махсус битимни имзоллади.

Бу кенг миқёсдаги дастури амалга оширишининг биринчи босқичи Франция Конституциявий Кенгаши тажрибаси билан танишишни ҳам ўз ичига олади. Кенгаш тузилганига бу йил 40 йил тўлади. Биз сафар чоғида судьялар, Бош котиб билан бир қанча сармарили учрашувлар ўтказдик, делегациямизни мамлакат Конституциявий Кенгаши Президенти Ролан Дюма қабул қилди. Жамият ҳаётида конституция ва қонулар устуворлигини таъминлаш ишида конституциявий судларнинг аҳамияти тўғрисидаги семи-

ҲАР ИШДА ТАШКИЛОТЧИЛИК ВА ТАШАББУСКОРЛИК ЗАРУР

Гулистонда Сирдарё вилоят фаолларининг йилги йиғилиши бўлди. Унда қишлоқ хўжалиги соҳасида давлатро бошқарма ва идоралар, хўжаликлар раҳбарлари, туманлар ҳокимлари, мутахассислар, оммавий ахборот воситалари вакиллари қатнашди.

Йиғилишда Президентимиз Ислам Каримовнинг Олий Мажлиси ўзининг сессиясидаги маърузаси, яқинда Вазирлар Маҳкамасида бўлиб ўтган учрашувда сўзлаган нутқида қишлоқ хўжалигида ислохотларни янада жалдлаштириш борасида ўртага қўйилган вазифалар муҳокама этилди. Вилоят ҳокими У. Исmoilов шу ҳақда маъруза қилди.

Маърузачи ва сўзга чиққанлар вилоят қишлоқ хўжалигида вужудга келган аҳолини танқидий нуқтан назардан таҳлил этиб, йўл қўйилган камчилик ва хатоларга тезда барҳам бериш юзасидан фикр-мулоҳаза билдиришди. Ҳақиқатдан ҳам кейинги йилларда тармоқда жиддий ўзгаришлар сезилимаяпти. Пахта, галла каби асосий маҳсулотларни етиштириш режалари бажарилмаяпти, ҳосилдорлик пасаймоқда.

Вужудга келган аҳолини ўнглаб олиш, деб таъкидланди йилги йиғилишда, кўп жиҳатдан соҳа раҳбарлари ва мутахассисларнинг ташкилотчилик ва ташаббускорлигига, маҳорат, билим ва тадбирдорлигига боғлиқдир. Бу борада умумхалқ муҳокамасига қўйилган Ўзбекистон Республикаси Ер Кодекси, «Қишлоқ хўжалиги кооперативи (ширақт хўжалиги) тўғрисида», «Фермер хўжалиги тўғрисида» ва «Деҳқон хўжалиги тўғрисида»ги қонун лойиҳаларини чуқур ўрганиш қишлоқ хўжалигида шунинг янги таъкил этиш, ислохотларни янада жалдлаштиришда муҳим омили бўлиб хизмат қилди. Шу мақсадда барча табақадagi кадрлар ўқувини ташкил этиш ва малакасини ошириш, уларни танлаш ва тарбиялаш бўйича муҳим тадбирлар белгиланди.

А. ИВАНОВА, ЎЗА муҳбири.

масалалар ечимига жиддий киришишни ўзи бугун бир томон бўлган экан, бу беҳуда эмаслигини ҳар биримиз англашимиз зарур.

(Давоми 2-бетда)

Фарҳод НОРМАТОВ, ЎЗА муҳбири.

АЙЛАНДИМИ МИЛЛАТЛАРИМИ ЖУМА ХАБАРЛАРИ

ЭЪТИРОФ

АНЖУМАН ЎТҚАЗИЛДИ
Тошкент Молия институтида Имом ал-Бухорий тавааллудини 1225 йилгига бағишланган анжуман ўтказилди. Унда талабалар, институт масаруфиди ташки этилган лицей ўқувчилари, профессор-ўқитувчилар ҳамда тарбиячи мураббийлар иштирок этишди.

Э. КАРИМОВ.

ХУШХАБАР

**САРИОСИЁДА ЯНГИ
КОРХОНА**
Сариосиё туманида йигирма минг тонна пахта ни қайта ишлайдиган завод фойдаланишга топширилди, — дея хабар қилади ЎЗА муҳбири Чори Тўхтаев. — Янги корхона бу ердаги хўжаликларнинг анҳасина маблағини тежаси, вақтдан ютиши имконини беради. Чунки, етиштирилган ҳосил шу вақтгача қўшни тумандаги заводга топширилар эди. Корхонанинг ишга туширилиши икки юзга яқин кишини доимий иш билан таъминлаш имконини беради.

Э. КАРИМОВ.

АСТАҒУРУЛЛОХ

КОТИЛЛАР
«Труд» газетасининг кечаги сонига қуйидагиларни ўқиб, юрагимизга титроқ тушди:
Воронеж вилоятининг Березовка қишлоғида ҳеч жойда ишламайдиган, ичкиликка муқассадан кетган эр-хотин яшашарди. Яратган уларга фарзанд ато этди. Аёл ҳомиладор бўлди. Эр-хотиннинг чиркин режасига кўра, вақти-соати етгач ҳомиладор аёл туғруқхонага бормади. Чақалоқ уйда туғулди. Ўдақнинг дастлабки йиғиси эшитилиши ҳамон эр-хотин унга ташлашишди ва эски латпага ўраб чўчкахонага туширишди. Эндигина дунёга келган нарисадани чўчкалар олди ташлаш, уларга ем қилишди. Бу фактни Семитўқ туман прокуратурасида тани олган қотил ота-она устидан жиноий иш қўзғатилди.

ОБЕО

**ОҒУФУРУШЛАР ҚЎЛГА
ТУШДИ**
Узун тумани ички ишлар бўлими ходимлари мамлакатимиз ҳудудида бир сония бўлса-да хушёрликни қўдан беришмаяпти. Бунинг асосида, нўл топшининг ифлос айлини танилаган икки навиқорон йиғиш қўлга тушди. Яъни, туманининг Эшон қишлоғида 12 килограмм 730 грамм «Оний», 95 грамм «Героин» моддасини Тажикистон Республикасидан олиб ўтаётган М. Саидов ҳамда А. Аманатовларнинг бамайхотирлигига ички ишлар ходимлари О. Ерматов, Р. Кичанов, Б. Отамуродовларнинг сергаклиги пайд берди.

Хўжамурод ХУДОЙҚУЛОВ.

ҲУРМАТЛИ ТАХРИРИЯТ

**СИГИРЛАР АЙБДОРМИ,
ЁКИ...**
— Навоий вилоятида қорвачилик маҳсулотлари ва сўт етиштириш кейинги йилларда кескин қаммайди, — деб ёзди жамоатчи муҳбиримиз П. Жулмаев. — Соҳа мутахассислари бунинг озуқа етишмаслигига, ўт-ўланларнинг камлигига айишмоқда. Аслида шундайми? Бундан бир неча йил муқаддам вилоятда қорва фермалари «Ким ошди» савдоларига қўйиб сотилганида харидорнинг мутахассислиги, бу ишга лўқати ҳисобга олинмади. Оқибатда қорва моллари кескин қамайиб кетди. Хатирчи, Навоий, Қонимеш туманларининг ақсарит хўжаликлариди ҳар беш соғин сигирдан кунига зўрга 1 литрдан сўт соғиб олинаяпти. Бу ҳудуддаги болалар болчалари, мактаблар, касалхоналарга сўт етказиб бериш мумаммо бўлиб қолди.

Телефонларимиз: 133-15-22, 133-52-55, 133-07-48, 136-37-85

«Соат миллири»ни И. ҚУЧҚОРОВ қузатди.

ТАРАҚҚИЁТИМИЗНИНГ ТЎРТ КАЛИТИ

Ўзбекининг чин деҳқони ерни айланди, деҳқончиликда унинг олдига тушадиганлар топилмайди. У ўз ишини билиб қилади. Қаерда нима ундирини, қанча ҳосил тушлаши, қандай қилса қутилган натижага эришиши лозимлигини бир қарашда айтиб беролди. Бир килограмм пахтадан неча-неча тур маҳсулот олишини назарни жиҳатдан чиройли қилиб гапириб беролмас, бирок, ўша ҳосилни кўнгилдагидек тайёрлашнинг урдасидан чиқа олади. Яъники, ерни яшатиб, ёшартириш, туллатиш ўзбекининг қонқониға синиган хислатидир.

Кунин кеча Президентимиз Қоракалпоғистон Республикаси Вазирилари Кенгаши Ранен, вилоятлар ҳокимлари, назарлик ва идоралар, уюшма ҳамда қолдинг компаниялари раҳбарлари билан юзма-юз суҳбатлашди. Мулоқотда халқнинг,

ўз тақдирини ерга боғлаган кишининг дилидаги тапалар айтилди. Ер билан муносабатга киришиш бизнинг ҳаёт-мамотимизни белгилайди. Ер элти боқди. Мамлакатимизнинг қудрати, куч-қуввати, имконияти, улкан ижодий ишларимиз, қамолот пиллопоғиси узра юксалишимиз туб илдинг даставвал она тупроқ, заминдан озиқ оладлар. Ҳар бир жабоҳ бир томон, қишлоқ хўжалигимиз билан боғлиқ

республикада амалга оширилмаган универсал модел яратиш билан шуғулланди. Айни пайтда лойиҳа ҳисобидан ўқув юртларини замонавий ускуналар, жумладан, компьютер техникаси ва электрон почта билан жиҳозлаш лозим бўлади.

(Давоми 2-бетда)

ҚОНУН ЛОЙИХАЛАРИ МУҲОКАМАДА

ТУПРОҚ УНУМДОРЛИГИНИ ҚАЙТА ТИКЛАШ ЗАРУР

Биз узоқ вақт, айниқса, шўролар даврида фақат ҳосил ундиришни ўйладик. Тупроқнинг аҳоли билан қизиқмадик. Оқибатда ерларимизнинг экологияси шунчалик даражада бузилдики, тупроқ унумдорлигини ҳеч бир хусусий мулк эгаси давлат ёрдамида қайта тиклай олмади.

«Ер кодекси» лойиҳасида мустақамлаб кўйилганидек, ер давлат мулки, давлат эса бош ислохотчи бўлиши ҳозирги ва келгуси авлодларимизнинг бахт-саодати демаскид.

Лойиҳада деҳқон хўжалиги юритиш учун фуқароларга мерос қилиб қолдирилган, умрбод эгаллик қилиш учун суғориладиган ерларда 0,35 гектар, лалмикор ерларда 0,5 гектар ер участкаси берилиши ҳалқимизнинг озиқ-овқатга бўлган эҳтиёжини қондиришда асосий омил ҳисобланади.

Қишлоқ хўжалиги кооперативи (ширкат хўжалиги)ни пай усулига асосланган корхонанинг асосий ташкилий-ҳуқуқий шакли сифатида қабул қилиниши ҳам эътиборга моликдир. Чунки тупроқ унумдорлигини фақатгина ана шундай воситалар билан тиклаш мумкин. Лойиҳа билан танишиш жараёнида менда баъзи фикр ва мулоҳазалар ҳам уйғонди. Лойиҳанинг 1-модда иккинчи бандини кўйилганда эътиборга олиш керак: «Ер тўғрисидаги қонун ҳужжатларининг асосий вазифаси ҳозирги ва келажак авлодларнинг манфаатини қўллаб, тупроқларимиз унумдорлигини давлат ёрдамида қайта тиклаш ва унинг таркибини яхшилаш мақсадида ерлардан илмий асосланган тарзда оқилона фойдаланиш, табиий муҳитни муҳофаза қилиш ва янада яхшилаш, хўжалик юртишининг барча шакллари тент ҳуқуқлилик асосида ривожлантириш, юридик ва жисмоний шахсларнинг ер участкаларига бўлган ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, ер муносабатларини тартибга солишда қонунийликни мустақамлаш учун шарт-шароит яратишдан иборат».

Яна бир тақлиф: лойиҳа матнида 19 марта тақдорланган «тупроқ унумдорлигини асраш ва ошириш» иборасини «тупроқ унумдорлигини давлат ёрдамида қайта тиклаш» деб ўзгартириш лозим, деб ҳисоблайман.

Қ. РОЗИҚОВ, Тошкент вилояти табиати муҳофаза қилиш қўмитаси бош мутахассиси.

(Давоми. Боши 1-бетда).

Француз санъатшуносларининг фикрича, Нукус музейи асарларининг коллекцияси ўзининг бадиий бойлиги билан Санкт-Петербургдаги машҳур Рус Давлат музейидан кейин иккинчи ўринни эгаллайди, деб ҳисоблаш мумкин. Ўзбек халқининг мамлакатни маданий меросига бўлган катта эътибори туфайли ушбу ноёб асарлар тўплами жаҳон санъати хазинасига бебаҳо улуш бўлиб қўйилган.

Мазкур кўргазма ва каталог ташкилотчиларидан, Қуйи Нормандия минтақа кенгашининг раиси Рене Гаррекининг таъкидлашича, эҳтиросли бир инсон туфайли ушбу санъат асарларининг мажмуи дунё юзини кўрди.

Ўзбекистон ва Марказий Осиё санъати ҳамда миллий бойлигини асрашдек савоб ишга Игорь Савицкий бутун умрини бағишлаган. Унинг ўзи Ўзбекистондаги археологик изланишлари натижасида у эски ва янги, абстракт ва жонли, аниқ ва мавҳум, азоб-уқубат ва кувончларни акс эттирувчи асарларни бир жойга тўплалди.

Аждоллар маданий меросининг бойлиги, ранг-табири ва шаклларида, яъни юнон ва лотин манъбаларида келтирилган Оксининг Жайхунга, кейинчалик унинг Амударёга айланган қадимий Хоразм ҳудудига барпо бўлган. Унинг аҳолиси акс эттирилган тасвирлар Персепол (қадимги эрон ахамонийлар сулоласи шоҳлари пойтахти — муал.) сарой барельефларида кўзга ташланади. Бу эрамиздан аввалги VI аср охирига, Парфенон (қадимги Юнистон) фризларидаги Афина тасвирларидан кўп йиллар илгарига тўри келади.

Тўпламдаги асарлар Ўзбекистон руҳини акс эттириб турибди: Хива, Бухоро, Самарқанд каби қадимий шаҳарлар образлари жой ол-

НУКУС МУЗЕЙИ МАЖМУИ – ЎТМИШ ВА КЕЛАЖАК ОРАСИДАГИ АЛОҚАЛАР

ган, бу номларни эшитган кишилар орзулар хаёлига чўмади. Мароқанд (Самарқанд) — қадимги Сўд пойтахти, Исқандар Зулқарнайн назари тушган бу юрда, Африқидда Франциялик табиқчи олим академик Поль Бернар изланишлар олиб бормоқда.

Франция ва Ўзбекистондек қадимий маданияга эга мустақил давлатларнинг бир бўлаги бўлишдек кичик ватан ва фахр туйғуси географик жиҳатдан бир-бирига узоқ минтақаларда жойлашган Қуйи Нормандиядаги Кан шаҳри ва Қорақалпоғистоннинг Нукусини яқинлаштирмоқда.

Аммо ушбу кўргазма қанчалик катта бўлмасин, бир хил муҳитни акс эттириши билан чекланиб қолмасдан, унда санъатнинг барча қирралари ўз аксини топган. Ўзбекистон шундай санъатни асраб уни бутун жаҳонга танитаётганидан, Қуйи Нормандия вилояти эса шундай шарафли миссияни бажараётганидан фахрланса арзийди.

Ушбу кўргазма бамисоли ўзбек қарнайлари танталарининг бошланғичдан дараж бергандек французларда Ўзбекистон тўғрисидаги тасавурларини бойитишга хизмат қилувчи кўрпаб маданий тадбирларнинг бошланғичдан сано берди.

1555 йилда Кан шаҳрида туғилган буюк шоир Франсуа

Малерб айтганидек: «Самараси гуллар ваъдасидан ҳам ўтиб кетади...»

Бироқ муаллиф таъкидлашича, юқоридagi сўзлар Кан шаҳри фарзанди Ф. Малербга тегишли бўлмай, балки унда бутун бир аср аввал яшаб ўтган XV аср буюк ўзбек шоири «Ирода тоғни талқон қилишга қодир, аммо фақат санъатгина ўтмишни қайта тиклай олади» деб айтган беқийс газалди деб айтган Алишер Навоийга тегишлидир.

Машҳур санъатшунос маърузасини кўргазманинг қизил қумлар ичида йўқолиб кетишидан сақлаб қолишга ҳаракат қилган бу кимса ва бошқа барча ташкилотчи қарата соф ўзбек тилида «Сизга катта раҳмат!» — деб аюналади.

Франция матбуотининг таъкидлашича, музей асарлари кўргазмаси «Марказий Осиё санъатининг янги қирраларини» очиб беришга имкон берди. Жумладан, «Либерасон» газетаси: «Мутахассисларнинг гувоҳлик беришича, кўп таниш бўлган расомлар асарларининг намойиш этилиши, санъатдаги авангардизм услубига бўлган нуқтан назарни ўзгартиришга имконият беради. Кўргазма бутун Франция маданий ҳаётида катта воқеа бўлди.» — деб таъкидлади.

«Гарбда унча маълум бўлмаган мазкур коллекцияга қизиқиш шундан иборатки, у кенг жамоатчилик эътиборига Марказий Осиё санъатининг қачонлардир ажралиб қолган бир қатламни қайтаришга имкон беради. У хусусан, санъатнинг 30-йиллардаги парвози тўғрисидаги тасавуримизни янада бойитиши, — деб ёзди «Ял Манш Либер». — Ушбу асарларнинг Нукуса тўпланишининг ўзи рамзий маънога эга. Ўзбекистоннинг бу шаҳри ҳозир инсон томонидан уйланмай қилинган ишлар оқибатини бошидан кечираётган Орол денгизининг экологик фожиаси марказига айланиб қолган. Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов эса мазкур экспозициянинг фалокат ёқасидаги ушбу минтақа аҳолиси тақдирини ҳақида уйлашга сабаб бўлишига умид билдириди.»

Нормандияда чиқадиган «Либерте» газетаси «мазкур экспозиция кўп асрлик маданият хазинасидан баҳраманд бўлишга ва Ўзбекистоннинг анъанавий ва авангард тасвирий санъати доирасига уйғунлик билан жиқлашган асарлар билан танишишга ёрдам беради», — деб таъкидлади.

«Лагрикюльтор Норман» газетаси ўқувчиларига Кан шаҳрида Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов ва Франция Президенти Жак Ширак ҳомийлигида ўтказилаётган кўргазма Шарқнинг

дан иборатки, у кенг жамоатчилик эътиборига Марказий Осиё санъатининг қачонлардир ажралиб қолган бир қатламни қайтаришга имкон беради. У хусусан, санъатнинг 30-йиллардаги парвози тўғрисидаги тасавуримизни янада бойитиши, — деб ёзди «Ял Манш Либер». — Ушбу асарларнинг Нукуса тўпланишининг ўзи рамзий маънога эга. Ўзбекистоннинг бу шаҳри ҳозир инсон томонидан уйланмай қилинган ишлар оқибатини бошидан кечираётган Орол денгизининг экологик фожиаси марказига айланиб қолган. Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов эса мазкур экспозициянинг фалокат ёқасидаги ушбу минтақа аҳолиси тақдирини ҳақида уйлашга сабаб бўлишига умид билдириди.»

Нормандияда чиқадиган «Либерте» газетаси «мазкур экспозиция кўп асрлик маданият хазинасидан баҳраманд бўлишга ва Ўзбекистоннинг анъанавий ва авангард тасвирий санъати доирасига уйғунлик билан жиқлашган асарлар билан танишишга ёрдам беради», — деб таъкидлади.

«Лагрикюльтор Норман» газетаси ўқувчиларига Кан шаҳрида Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов ва Франция Президенти Жак Ширак ҳомийлигида ўтказилаётган кўргазма Шарқнинг

дан иборатки, у кенг жамоатчилик эътиборига Марказий Осиё санъатининг қачонлардир ажралиб қолган бир қатламни қайтаришга имкон беради. У хусусан, санъатнинг 30-йиллардаги парвози тўғрисидаги тасавуримизни янада бойитиши, — деб ёзди «Ял Манш Либер». — Ушбу асарларнинг Нукуса тўпланишининг ўзи рамзий маънога эга. Ўзбекистоннинг бу шаҳри ҳозир инсон томонидан уйланмай қилинган ишлар оқибатини бошидан кечираётган Орол денгизининг экологик фожиаси марказига айланиб қолган. Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов эса мазкур экспозициянинг фалокат ёқасидаги ушбу минтақа аҳолиси тақдирини ҳақида уйлашга сабаб бўлишига умид билдириди.»

Нормандияда чиқадиган «Либерте» газетаси «мазкур экспозиция кўп асрлик маданият хазинасидан баҳраманд бўлишга ва Ўзбекистоннинг анъанавий ва авангард тасвирий санъати доирасига уйғунлик билан жиқлашган асарлар билан танишишга ёрдам беради», — деб таъкидлади.

«Лагрикюльтор Норман» газетаси ўқувчиларига Кан шаҳрида Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов ва Франция Президенти Жак Ширак ҳомийлигида ўтказилаётган кўргазма Шарқнинг

дан иборатки, у кенг жамоатчилик эътиборига Марказий Осиё санъатининг қачонлардир ажралиб қолган бир қатламни қайтаришга имкон беради. У хусусан, санъатнинг 30-йиллардаги парвози тўғрисидаги тасавуримизни янада бойитиши, — деб ёзди «Ял Манш Либер». — Ушбу асарларнинг Нукуса тўпланишининг ўзи рамзий маънога эга. Ўзбекистоннинг бу шаҳри ҳозир инсон томонидан уйланмай қилинган ишлар оқибатини бошидан кечираётган Орол денгизининг экологик фожиаси марказига айланиб қолган. Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов эса мазкур экспозициянинг фалокат ёқасидаги ушбу минтақа аҳолиси тақдирини ҳақида уйлашга сабаб бўлишига умид билдириди.»

Нормандияда чиқадиган «Либерте» газетаси «мазкур экспозиция кўп асрлик маданият хазинасидан баҳраманд бўлишга ва Ўзбекистоннинг анъанавий ва авангард тасвирий санъати доирасига уйғунлик билан жиқлашган асарлар билан танишишга ёрдам беради», — деб таъкидлади.

«Лагрикюльтор Норман» газетаси ўқувчиларига Кан шаҳрида Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов ва Франция Президенти Жак Ширак ҳомийлигида ўтказилаётган кўргазма Шарқнинг

дан иборатки, у кенг жамоатчилик эътиборига Марказий Осиё санъатининг қачонлардир ажралиб қолган бир қатламни қайтаришга имкон беради. У хусусан, санъатнинг 30-йиллардаги парвози тўғрисидаги тасавуримизни янада бойитиши, — деб ёзди «Ял Манш Либер». — Ушбу асарларнинг Нукуса тўпланишининг ўзи рамзий маънога эга. Ўзбекистоннинг бу шаҳри ҳозир инсон томонидан уйланмай қилинган ишлар оқибатини бошидан кечираётган Орол денгизининг экологик фожиаси марказига айланиб қолган. Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов эса мазкур экспозициянинг фалокат ёқасидаги ушбу минтақа аҳолиси тақдирини ҳақида уйлашга сабаб бўлишига умид билдириди.»

«Лагрикюльтор Норман» газетаси ўқувчиларига Кан шаҳрида Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов ва Франция Президенти Жак Ширак ҳомийлигида ўтказилаётган кўргазма Шарқнинг

АЛОҲИДА ЭЪТИБОР ҚАРАТИЛГАН

«Деҳқон хўжалиги тўғрисида»ги қонун лойиҳасини ўқиб, мамлакатимизда мукамал қонулар мажмуи вужудга келаятиганига амин бўлдик. Қишлоқда мулкдорлар сафини шакллантириш, тадбиркор деҳқонлар манфаатини ҳимоя қилишда мана шу каби қонуларга катта эҳтиёж туғилади. Чунки ҳали қишлоқда ислохотларни ривожлантириш билан боғлиқ муаммолар талай эканлиги ҳеч кимга сир эмас.

Келинг, яхшии лойиҳанинг ўзига мурожаат қилайлик. Масалан, лойиҳанинг 5-модда тўртинчи бандида: «Туман ҳокимининг деҳқон хўжалигини ташкил қилиш тўғрисидаги қарори тумандаги иқтисодий, молиявий, банк тузилмалари учун мажбурий ҳужжатдир», деган жумла бор. Бу табиийки, деҳқон хўжаликларини ташкил этиш жараёнидаги сансолорчиликка барҳам беради. Бизнингча, ана шу жумладан «қарор» сўзи «қарорнинг ижроси» деб тузатила, лойиҳа янада мукамаллашган бўларди.

Қонун лойиҳасида деҳқонга ер бериш, унинг ерта эгаллик қилиш ҳуқуқлари, ер ва сувдан фойдаланиш тартиблари ҳамда мерос каби масалаларга ҳам алоҳида эътибор қаратилган.

Яна бир тақлиф: лойиҳанинг 26-модда иккинчи бандида маъсул раҳбарлар жавобгарлиги янада аниқроқ акс этса.

Қурбон Хўжаев, Қибрай туманидаги «Қурбон ота» хусусий деҳқон (фермер) хўжалиги раҳбари.

ДЕҲҚОНЛАР УЧУН ЯНГИ ТЕХНИКА

«Бухороагрошарв» хиссдорлик жамиятига қароли таъмирлаш заводида чигитни плёнка остига экиш учун мўлжалланган сеяк ва қамрови етти метрли чизель ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Илҳом САФАР, ЎЗА муҳбири.

ЯНГИ МАҲСУЛОТ

Жиззах Пластмасса заводида кунига қирқ тоннадан зиёд плёнка тайёрланадиган цех ишга туширилди. Бунинг учун зарур дастхонлар Тайвандан келтирилди. Натижада икки юзга яқин маҳаллий ёш иш билан таъминланди. Корхонага ҳозирдаёқ янги маҳсулот тайёрлаб бериш тўғрисида буюртмалар кела бошлади.

Йўлчи Жўра, ЎЗА муҳбири.

ТАРАҚ ҚИЁТИМИЗНИНГ ТўРТ КАЛИТИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

ЎЗТВни кузатган бўлсангиз, мажлисда айтилган ҳар бир фикр, алоҳида изоҳ, етарли шарҳ талаб этади. Олдий, халқона тилда айтилган тақлиф-мулоҳазалар замирида миллионлаб кишиларнинг тақдирига қунончалик ҳиссини туйиш мумкин.

Мамлакатимиз аҳолисининг кўпчилиги қишлоқларда яшайди. Йиғинда таъкидландики, қишлоқ хўжалиги самараси қандай бўлса, деҳқон оиласининг моддий фаровонлиги шундай кечадди. Бугунги кунда қишлоқ хўжалиги қолақ соҳа эканлиги, бу борада қайғурмаслик мумкин эмаслиги таъкидланди.

Ўзбекистон Республикасининг «Ер кодекси» лойиҳаси, «Қишлоқ хўжалиги кооперативи (ширкат хўжалиги)», «Фермерлар хўжалиги», «Деҳқон хўжалиги тўғрисида»ги қонун лойиҳалари кенг омма муҳокамасига қўйилганидан хабаримиз бор. Шу юртнинг келажиги учун дахлдорлик туйғуси шакланган инсонлар муҳокамада фаол қатнашадиган, албатта. Зеро йиғинда Президентимиз масалани қатъий қилиб қўйдилар. Агар қонулар қабул қилинса уларга ҳамма баб-баравар амал қилиши зарур. Яъни, қонунга итоат этиш ҳар кимнинг бурчи. Деҳқон ҳам, мансабдор ҳам, фермер ҳам, ҳоқим ҳам уларга бир хил ёндашадди. Янада очирқоқ гапирадиган бўлсақ, умумманфаат, юрт равнақи, истиқлол барҳаётлиги ҳар биримизнинг мансабимиз, юзюртичилигимиз, таниш-билишчилигимиздан устунроқдир. Имконни бор одам ишласин. Меҳнатининг хузурини кўрсин. Эл-юрт олдига юзи ёруғ, бола-чақаси қаршисинда қадди тик турсин. Ер ишлаганини ёқтиради. Унга бағрини очадди. Ризқини оқсаб турган қишлоқ хўжалигимиз гуркираб ўсади.

Кимки қонунда кўрсатилган амволларга тўқинлик қилса, уни четлаб ўтса, биз илгари сураётган гоилар, давлат миқёсида муҳим муаммага айланиб турган қишлоқ хўжалиги ислохотлари илдамлашувига зиён етказадди. Йўлбошичи очик қилиб, аччиқ ва тасвирли гапларни юракдан чиқариб айтди: Яъни, қонун қабул қилингандан кейин ўзбошимчилик ўтмайди. Ҳар ким қайси лавозим-далгидан қатъий назар унга амал қилиши шарт. Қонундан кўрқиб эмас, уни ҳурмат қилиб фаолият кўрсатиш керак. Ўз қадрига етганлар, инсоний қадр-қиммат тушуни-

часини англаганлар шу йўлни тутадди ва дадил олим ташладди. Агар бу тушунчани Давлат миқёсида таҳлил қилсақ, бундай Давлат ҳуқуқий Давлатдир. Бугун бизда ана шу муштараклик етилса, истиқлол мустақамлиги учун собит тўражақ Халқ шаклланаётгани сезилади. Биласиз, жойлардаги раҳбарлар, ҳокимлар кун тартибидан масалаларнинг моҳиятини тубдан англаши, яхши тушуниши, уларнинг ўзлари қонунни тўлиқ билишлари керак. Шундангина деҳқон оғринмайди, шундангина ер яшайди, шундангина ҳозирча оқсаб турган қишлоқ хўжалигимиз гуркираб ўсади. Халқимизнинг дастурхонига тағинам кут-баракка ёғилади. Ислохотлар самараси фақатгина раҳбар ходимларга боғлиқ экан-да, деган ҳулоса чиқаришимиз ноўрин, албатта. Юртбошимиз қишлоқ хўжалиги муаммолари ечимини олдий, тушунарли қилиб изохладдилар. Бунда ер тепасида турган деҳқон ва унинг оиласи ихчам ва лўнда қилиб тушунтирилди. Аввало, бу соҳага боғланган ишчи ва деҳқон ўз меҳнати самараси учун жавобгарлигини тушуниб етиши зарур. Иккинчидан, мулк-

Кўчкор НОРҚОБИЛ, «Халқ сўзи» муҳбири.

ТУРКМАНИСТОННИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ

Туркменистоннинг Ўзбекистондаги элчихонасида мамлакат миллий байрами — Давлат байроғи ва Герби қабул қилинган кун муносабати билан матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Журналистлар ҳузуринда сўзга чиққан Туркменистоннинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Солтан Пирмухаммедов ана шу тарихий сананинг туркман халқи ҳаётида тутган ўрни ҳақида гапирди. Жумладан, 19 февраль Туркменистонда Миллий байрам сифатида нишонланиши, шу кунги Ашхободдаги Муштақиллик майдонда байрам тантаналари ва халқ сайли бўлиб ўтаётганлиги оммавий талбирларда истиқлол йилларида Туркменистон эришган ютуқлар намойиш қилинаётганлиги ҳақида сўзлаб берилди. Ўзбекистон ва Туркменистон ўртасидаги иқтисодий, сиёсий ва маданий алоқалар мустақамлашиб бораётганлиги алоҳида таъкидланди.

Мулкчиликнинг янги шаклига ўтиш Самарқанд вилояти дон маҳсулотлари хиссдорлик жамияти фаолиятини янада жонлантириб юборди. Бугунги кунда Жомбў ва Оқтошдаги ун комбинатлари катта куч-қувват билан ишламоқда, бошқа қатор нововойхоналарга ҳам Германия ва Туркиянинг юксак сифатли автоматик линиялари ўрнатилди. Хиссдорлик жамияти аҳлининг ўз ишори бор: «Халқ талаби — иш мезони». «Янги замон» ўзбеки-америка қўшма корхонасининг ишга туширилиши ҳам ана шу эҳтиёжга туфайлидир. Қўшма корхонада шарқ ширинликлари, оби номлар, қолбаса маҳсулотлари тайёрланади. Яқинда бу ерда полипропилендан қоплар ҳам тайёрлана бошланди. СУРАТЛАРДА: нововой Мухаммад Жўраев Самарқанд озиқ-овқат технологияси коллежи талабаларига ўз тажрибаларини ўргатмоқда; хиссдорлик жамиятининг фирма дўкониди.

Т. НОРҚУЛОВ (ЎЗА) олган суратлар.

Ўз муҳбиримиз.

«ХАЛҚ СЎЗИ»ГА ЖАВОБ
БЕРАДИЛАР

ОҚСОҚОЛЛАРИМИЗ
ЭЪТИРОЗИ
ЎРИНЛИ

Паркент туманининг фахрийлари номидан Б. Умухтжоев, Н. Мирақодиров, В. Есипов ва бошқалар «Халқ сўзи» газетаси тахририятига юборган шикоят мактубларида қиш ойларида табиий газ босими пасайиб кетганини аҳолига жиддий нуқулдиликлар тудираётганини ҳақда куйишб ёзганлариди. Унда таъкидланганича, баъзи хонадонларга газ умуман етиб бормайтир.

Мазкур масала буйича Тошкент вилояти Паркент тумани ҳокими жаноб Т. Холтаевдан жавоб хати олинди. Туманга қувур орқали келтирилган газ, дейиладди унда, босими 12 атмосфера бўлган тақдирда туман аҳолисининг 70 фоизи бу ёқилган фойдаланиш имкониятига эга бўлур эди. Афсуски, «Узтрансгаз»га қарашли газ тақсимлаш станцияси орқали ҳозирги пайтда бор-йўғи 6-7 атмосфера босимда газ берилмапти. Оқибатда, газлаштирилган 76 фойз аҳолининг 30 фоизи улариди қиш мавсумида газ ётмағанди, бу эса ҳақли равишда уларнинг норозиликларига сабаб бўлмоқда.

Мажбурий аҳолини бироз бўлса-да, енгиллаштириш мақсадида, яъни қиш ойларида аҳолининг умуман қувур қўриқ қисмини табиий газдан фойдаланишни таъминлаш учун туман ҳокими фармоиши билан санаот ва бошқа ишлаб чиқариш бўлимларининг газ тармоқлари беркитиб қўйилмоқда. Туман аҳолисининг табиий газга бўлган талабини тўлиқ қопловчи учун узунлиги 20 километр бўлган иккинчи газ тармоғини кўриш режалаштирилган. Шу мақсадда тегишли лойиҳа ҳужжатлари тайёрлашиб, ҳозирча 5,5 километрлик узунликдаги газ қувурлари эркин қилинди. Мазкур қувурнинг давом эттириши учун республика бюджетидан бу йил қарийб 30 миллион сўм маблағ ажратилиш мўлжалланган. Қувурни ишлари вилоят газлаштириш бошқармаси ҳамда туман ҳокимлиги томонидан назоратга олинган.

ВАЗИФАСИДАН
ЧЕТЛАШТИРИЛДИ

«Халқ сўзи» газетаси ўтган йилнинг декабри ойи соғирларидан бирода «Бир хат изидан» руски остида «Харидорнинг гуноҳи нима?» сараласида мақола chop этилган бўлиб, унда Евзов туман матбуот савдо-хуссаролик бirlашмасига қарашли дўкдорларга белгиланган тартиб-қоидаларга амал қилишмаётганига таъкид қилинган. Савдо бirlашмасининг раиси жаноб Л. Жаълоновнинг редакцияга юборган жавоб мактубида таъкидланганича, мазкур мақола бошқаруving кенгайтирилган йилгида, атрофдаги муҳокама этилган, йўл қўйган хато ва камчиликлари учун Қароқой қишлоғида жойлашган 9-дўкон мудири Муҳаммад Шахбун вазифасидан озод қилинган. Бут-качи қишлоғидаги 10- ва 11-дўконлар мудири Хўшим Тошмирзаев ва Аваз Маданиновларга нисбатан маъмурий қор қўрилган. Бirlашмага фонд бўйича ажратилган маҳсулотларнинг тўлиқ ўлдиштирилиши чораларини қўрмаганича ҳамда савдо тармоқларини устида назоратини бунлаштириб юборганига учун савдо бўйича расу ўрнотиб Қароқой Нуриддин Турдиевга хайфсан эълон қилинган.

Бirlашма савдо бўлимига четдан қўйилган товар ресурсларини излаб топши чораларини кўриш, айни пайтда савдо тармоқлари устида назоратини кучайтириш вазифаси топширилди. Дўкон мудирилардан белгиланган қоидаларга оғинамай амал қилиш, сотувчида қиш мавсумида савдо турғоли асосий маҳсулотларининг бўлишини таъминлаш қатъий талаб қилинди. Аҳолига савдо хизмати қўрсатишни яхшилашга қаратилган бошқаруving бу йилга мўлжалланган дастури ишлаб чиқилди. Унда белгиланган таъбирларнинг баъзиларини доимий равишда назорат қилиб бoр-иладди.

БУ МАТЕРИАЛЛАР ЭНДИ
ЎЗИМИЗДА ЧИҚАДИ

Навоий машинасозлик заводидида мадданларини майдалайдиган тегиримонлар учун 30 хилга яқин деталларни ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Натижда Навоий Кон-металлургия комбинатининг эҳтиёжи тўла қопланмоқда. Илгари хориддан сотиб олинган бундай маҳсулотлар металл эритиш печларининг ички сатҳини, сувоқ металл таъшиладиган «чумич»ларнинг ичини, бошқа ускуналарнинг сатҳини қоплаш учун ишлатиларди. Эндиликда ўтга, кимевий таъсир ва иссиқликка чидамли изоляция материаллари шу ернинг ўзиди таъйр-ланмоқда. Навоий машинасозлари шаҳар металлургиянинг рудаларини майдалаш ускуналарини учун чидамли материалларга эҳтиёжини ҳам таъминлашга ҳаракат қилмоқда. Шу йўл билан корхонада импортнинг ўрнини босадиган маҳсулот ишлаб чиқариш дастури баъжарилмоқда.

(ЎЗА МУХБИРИ)

ДЕПУТАТ ВА ҲАЁТ

Яқинда бир гуруҳ қишлоқ ҳўжалик ҳодимлари Америка Қўшма Штатларида бўлиб қайтишди. Улар орасида Олий Мажлис депутаты, Чиноз туманидаги Амир Тевмур номи фермерлар уюшмаси раиси Турғун Ботиров ҳам бор эди. Бу ундан сафар таассуротлари ҳақида сўрадик.

— Мен АКШ таассуротларидан олдин Президентимизнинг Олий Мажлис Х сессиясида қишлоқ ҳўжалигининг мамлакатимиздаги бугунги аҳоли, хорж таъбирларини ҳамда келгусидаги вази-фалар хусусида қилган дастурий маърузалари ҳақида тўхталганини истар эдим. Бу қишлоқ ҳўжалик соҳаси билан шугулланадиган барча қишлоқлар учун ҳам сабоқ, ҳам дастур бўлмоғи лозим. Агар эътибор берган бўлсангиз, ўша маърузада хоржий мамлакатларнинг бу соҳада эришган ютуқ ва таъбирларини хусусида ҳам гапирилган эди. Америкадаги қишлоқ ҳўжалиги соҳаси билан танишиш жараёнида йўлбошчимиз нақадар ҳақ гапларни айтганликлари, олдимизда чиндан ҳам ҳали катта ва жуда долзарб вазифалар турганлигига амин бўлдим. Биз сафар давомида асосан Нью-Йорк ва Арканзас штатларида бўлидик. Мен «Адамс» компанияси фаолияти ҳақида гапирганини истар эдим.

«Адамс»нинг 14 минг гектарга яқин ери бор экан. Ундан ташқари, пахта ни қайта ишлайдиган хусусий заводи ҳам мавжуд. Компания қошида ўқув маркази мунтазам фаолият кўрсатади. У ерда ҳар йили юзга яқин фермерлар ҳаёнда техника соҳасида эришилган энг сунти ютуқлар, жаҳон бозорини қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларига нисбатан талаб ва тақлифлари ҳамда турли таъбирлар ва янгиликлар билан таништирилади. Ушбу компаниянинг ташқик этилганлигига жорий йилда 85 йил тўлар экан. Айтишларича, компаниянинг фермерлардан 40 га яқин мижози бўлиб, у қаромғидаги 14 минг гектар ернинг ҳаммасини уларга ижарага бeрар-кан. Биз «Адамс»нинг мижозларидан бири Хокис исми фермер билан суҳбатладик. Хокиснинг 320 гектар шахсий ери бор экан. У ўтган йил бундан ташқари ижарага «Адамс»дан 1400, яна бир бошқа фермердан 380 гектар

ер олиб, деҳқончилик қилибди. Шуна ерда бор-йўғи ота-бола фермер ва 14 киши меҳнат қилди. Энди ўзим рабарлик қилаётган уюшман олинг. Уюшма қаром-

ғида ҳаммаси бўлиб 800 гектар ер бор. Унда эса 550 ишчи кучи меҳнат қилади. Ана шу рақамларни қўйибла Президентимизнинг ўсида айтган ҳақ гапларини эс-ладим.

— Сиз айтган Хокис «Адамс» билан қандай асосда муносабат ўрнатган?

— Хокис «Адамсга» унинг ерини ижарага олганини учун даромадидан 30 фоиз тўлайди. Ундан ташқари фермер олган ҳосилини «Адамс»нинг заводида қайта иш-лайди.

— Бунинг учун ҳам алоҳида кe-лишув бўладими?

— Ҳа. Фермер бир кил, яъни 200 килограмм тола учун заводида 55-60 доллар микдорда ҳақ тўлайди. Толадан чиқадиган чигит ва бошқа «чиқитлар» ҳам фермернинг ихтиёрига қолади.

Хокис даладаги барча ишларини замонавий техника восита-лида амалга оширади. Бояғи 14 киши фақат ағротехника билан шугулланади. Улар бeгона ўтларга қарши курашни бошқача йўлга қўйишган. Анқирғи, ҳосил етил-гунча бир неча марта гербицид се-пилади. Ана шунинг ўзи киёф.

Америка қишлоқларида одам деярли кам. Болрлари ҳам фақат фермер ҳўжалиқларида меҳнат қилишади. Қишлоқ аҳолиси ша-рҳида кўчиб кетган. Улар, асосан, маиший хизмат соҳаси билан банд.

Фермер йилнинг 15 апрелигача ер солиғининг ҳаммасини тўлаб қўлади.

— Уларда терим мавсуми қачон-гача давом этади?

— Улар теримга киришиш учун барча пайкалларнинг 90-95 фоиз-гача оқчилганини куттишади. Ва унинг ҳаммасини машинада, бир мартаба теришаркан.

— Қолган ҳосилни-чи?

— Ушбу теримда ҳам ҳосилнинг 80 фоиздан ортиқроғи териб олинлади. Қолгани даланинг узида қолиб кетаверади. Чунки асосий мезон — фойда. Агар теримга ик-кинчи бор киришилганда, бирин-

чида, ернинг мелиоратив ҳола-тига таъсир қилар экан. Сўнгра ик-кинчи терим маҳсулотининг таннар-хини ошириб юборар, шу боис те-ришдан кўра ундан воз кeчиб қўй-қолишни афзал қўришаркан. Қо-лаверса, терим қанчалик эрта ту-гаса, ер ҳам шунчалик тез шугдор қилинади.

— Шугдорлаш, яъни ерни уру-ликка таъйрлаш жараёни қандай кeчади?

— Улар ҳосил териб олинган-дан кейин ўзлашганини маҳсул те-хнология воситасида майдалаб, ер-нинг узида қолдиришаркан. Бу айни пайтда ер учун ўзига хос озуқа рoлини ҳам ўтаракан. Ундан кейин ерни 50-60 сантиметр чу-қурликда «чизел» қилишаркан. Эрта кўклатида эса, деҳқонча қилб ай-танда, «илек» билан юргизиб чи-қиларкан.

— Юқориди «Адамс»нинг пахта-ни қайта ишлайдиган заводи ҳам бор дeдингиз...

— Ҳа. Катта бир заводида бор-йўғи етти киши хизмат қилади. Асосий ишни техника баъжаради. Пахта териб олингандан кейин аввал даланинг узида 12 тонналик «пресс»лар қилинади ва у заводида ана шундай ҳолатда киритилади. Чунки завод теҳнологиялари ҳам «пресс»ларга мослаштирилган.

— Агар эътибор берган бўлсан-гиз, Президентимиз Олий Мажлис-нинг Х сессиясида қилган маъруза-

ларида уруғчилик муаммоларига алоҳида эътибор қаратилган. Уруғ тўри талланганда Ўзбеки-стон шариоатида қўйилган ҳаракат-лариз ҳосилдорлиғи 20-40 фoиз ошириш мумкин экан.

Президентимиз ҳақ гапни айттайлар. Чунки Андижон вило-тида амалга оширилган иш ва таъбирлар бу хусосни тўлиқли-ци билан ишўлланганидан «Стонил-ко» «Делтапай» ва «Стойил-ко» компанияларида бўлидик. «Делтапай» жаҳоннинг ўзлаш ортик мамлакатларида уруғлик ет-кизиб бeрар экан. Улар уруғчи-лигини сифатлигини асосан икки омил — толасини билан амалга оширилди ва гербицидга чидамлилиги билан белгиланаркан. Шунингдек, янги навлар яратиш, эски навлар кам-чиликларини аниқлаш ва уларни янги шариоатга мослаштириш ҳар иккала компаниянинг асосий ва-зифаси ҳўсбанди. Ва шу ўринда компаниялар ўртасида кeскин рақобат

мавжудлиғини ҳам алоҳида таъ-кидланганини истарим. Фермерлар бир гектар ерга 8-10 килограмм чигит сарфлашаркан. Бир метр жоғга 17 та уруғ тўри кeлади. Уруғларнинг оралиқ масофаси 170 сантиметр. Бир гектар ерда 150 минг кўчат ундириб олинса, мўтадил ҳолат ҳўсбандларкан. Чeккана пайтида ўзганинг буйғи 90 сантиметрдан ошандан кей-ин маҳсул дефoлант сепади. Ана шунинг ўзи чeккана учун киёф бўларкан.

— Қишлоқ ҳўжалигини қайта-ислоҳ қилишнинг иккинчи омил-и — оилавий пудрат шаклига қан-дай қарайсиз?

— Ойғи, бундан анча аввал муносабатини ўзгара эди. Утган йил таъбир тарихида иккинчи оилавий пудрат ташкил қилдик. Гапимиз кўруқ бўлмаслиғи учун рақамларга мўржаб қилган. Дорих Сафаралиева бошдақ пудрат гектаридан 35. Ҳаёт Шeр-фoиди эса 33 центнердан ҳосил олиши. Уюшманни эса 30 цент-нерни ташкил этди. Пуллик да-ромаддан ташқари Д. Сафаралиева 145 килограмм пахта ёғи, 440 килограмм шeлуха, 610 кило-грамм кунжарга ҳам эга бўлди. Шунданми, бу йил оилавий пуд-рат асосида ишлашни истаб, ари-за бeрарган сокин кeскин ошиб кeтди. Жорий йилда юз фoиз оила пудрат асосида ишлашим.

«Халқ сўзи» мухбири И.ХУДОБЕРОВ сўзлашди.

ХАБАРЛАР
ОҚИМИ

● СУРХОНДАРЁ
ГУЛОБ ФОСФОРТИ

Икки йилдирки, Сурхондарё вилояти Саросиё туманида пахта ва галларзорларга шугдорлаш олди-дан туман маркази яқинидаги Гулоб кони фосфо-рити солинмоқда. Бу эса ҳосилдорлиқни ошириш, маҳсулот таннархини камайитириш имконияти бeр-моқда.

Ҳозирги вақтда Гулоб конидан фосфорит қазиб олишни қўпайитириш ва ундан вилоятнинг бошқа ҳўжалиқларида ҳам фойдаланиш имкониятлари ўрганилмоқда.

Ч.ТўХТАЕВ.

● НАМАНГАН
«ТАШАББУС» КЎРИК-ТАНЛОВИ

Наманган вилоятининг шаҳар ва туманларида «Ташаббус» кўрик-танлови бўлиб ўтди. Унда голиб чиққан 30 кишига «Энг яхши тадбиркор», «Энг яхши фермер» ва «Энг яхши хўнарманд» номлари бeрилади. Бундай фахри номларни олиш осон эмас эди: танловнинг юзлаб маҳсулотларини бир маромада ишлаб чиқаришни йўлга қўйган энг моҳир кишилар танлаб олинди.

Шаҳар ва туман кўрик-танловларининг голиб-лари эндиликда вилоят ҳокими соврини учун бел-лашади. Соврин — 200 минг сўмдан иборат. «Та-шаббус» вилоят кўрик-танловининг бошқа голиб-ларини ҳам салмоқли совринлар кутади. Кўрик-танловни ўтказиш ва голибларни мукофотлаш учун жами 850 минг сўм ажратилган.

Танлов февраль ойининг охирида якунланди. Ушунда Наманган вилоятиндан республика кўрик-танловининг якунловчи босқичида иштирок этиб, Ўзбекистон Республикаси Президенти соврини учун беллашадиганлар аниқланди.

Н.ХЎЖАЕВА,
ЎЗА МУХБИРИ.

ДУШАНБА, 23

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!», 8.00-8.30 «Ҳафтанома».

8.30 «Қалб навалари», Мусийк дастур. 8.55 «Ўзбектеlevision» намойиш этади: «Тошкент. Кеч», бугун, эртага; 9.25 Спорт, спорт, спорт... 9.40 «Бўбур изидан». Видеофильм. 7-киш. 10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар. 10.05 Кино янгиликлари. 10.20 Жаҳон кинос колду-лари. 10.40 «Бу ҳам кино». Сернал. 11.50 «Келин-куёв». Телешоу. 12.40 Ўзбекистон телерадиокомпанияси дуторчилик ансам-блининг концерти. 13.10 «Эртага» — ки-шилик етказлар. Ф.Файезов. «Қулқиса шаллангўлоқлар». 14.05-14.30 «Циргои ёнқик уй». Телетанлов.

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 Болалар учун. «Дано бeбо даврасида». 18.35 «Ешлик» студияси. «Мен билган, билмаган дунё». 1-курсатув. 19.00 «Менда фикр бор». Таъбирларнинг телеанжон клуби. 19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.20 — Эълонлар. 19.30 «Абботот» (рус тилида). 19.55 «Меърож». 20.10 Оқшом эрталари. 20.30 «Абботот». 21.00 «Шаҳар баъжаро-зас». 21.30 «Санаоткор саодати». Зулайхо Бойжонна. 22.00 «Бўбур изидан». Видеофильм премьераси. 9-киш. 22.25 «Ўзалинг намойиш қил». Телетанлов. Эзранда — Сурхондарё вилояти 23.05 «Қароқой чоллар». Бадий фильм. 00.35 «Абботот». 01.00-01.05 Ватан тимиоллари.

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 «Жонсаран». Мультифильм. 18.20 Болалар учун. «Малоҳат дарқоҳнаси». 18.40 «Олам ва одам». 19.00 «Сени излаб насибам». 20.05 «Миллатимиз». 19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 21.55 — Эълонлар. 19.30 «Абботот» (рус тилида). 19.55 Биржа ва банк баъжарлари. 20.10 Оқшом эрталари. 20.30 «Абботот». 21.00 «Дилрабо дeрлар сени». Мусийк дастур. 21.35 «Бўбур изидан». Видеофильм премьераси. 8-киш. 22.00 «Очун». 22.25 Футбол майдон-да. 22.45 Дикхат. премьераси. Тоғай Мурод. «От инилган томонда». Йўлдош Охунбeбов номидида Еш томошабанор театрининг спектакли. 00.30 «Абботот». 00.55-01.00 Ватан тимиоллари.

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даррач». 18.15 «Эртанинг тили». 18.35 «Еввойи хайвонот олами». 19.05 «Кўзгү». 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар. 19.30 «Абботот» (рус тилида). 19.55 «Секрли ўлка ҳақида хикоя». Британия. 20.15 «Сузу хусусида суз». 20.30 «Абботот». 21.00 «Очун». 21.25 «Онагимиз». 21.45 «Спорт қитъаси». 22.15 «Даррач». 22.25 «Оқшом эрталари». 22.40 «Киноғоҳи». Том Хэнкс «Синглатда бeр-дeрлар» фильмида. 00.25-00.30 Тунингиз хайрли бўлсин!

18.15 Янгиликлар. 18.20 «Хусусийлаштириш: кадам бақадим».

Россия жамоат телевидениеси. 7.30 — 9.00

18.20 — 21.35

18.15 Янгиликлар. 18.20 «Хусусийлаштириш: кадам бақадим».

Россия жамоат телевидениеси. 7.30 — 9.00

18.20 — 21.35

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даррач» (рус тилида). 18.15 «Ертанинг тили». 18.35 «Еввойи хайвонот олами». 19.05 «Кўзгү». 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар. 19.30 «Абботот» (рус тилида). 19.55 «Секрли ўлка ҳақида хикоя». Британия. 20.15 «Сузу хусусида суз». 20.30 «Абботот». 21.00 «Очун». 21.25 «Онагимиз». 21.45 «Спорт қитъаси». 22.15 «Даррач». 22.25 «Оқшом эрталари». 22.40 «Киноғоҳи». Том Хэнкс «Синглатда бeр-дeрлар» фильмида. 00.25-00.30 Тунингиз хайрли бўлсин!

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даррач» (рус тилида). 18.15 «Ертанинг тили». 18.35 «Еввойи хайвонот олами». 19.05 «Кўзгү». 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар. 19.30 «Абботот» (рус тилида). 19.55 «Секрли ўлка ҳақида хикоя». Британия. 20.15 «Сузу хусусида суз». 20.30 «Абботот». 21.00 «Очун». 21.25 «Онагимиз». 21.45 «Спорт қитъаси». 22.15 «Даррач». 22.25 «Оқшом эрталари». 22.40 «Киноғоҳи». Том Хэнкс «Синглатда бeр-дeрлар» фильмида. 00.25-00.30 Тунингиз хайрли бўлсин!

18.10 Киноаҳди. 18.15 Янгиликлар.

Россия жамоат телевидениеси. 18.20 — 21.35

21.35 Эълонлар. 21.40 «Кўзгўзор». Тележурнал.

Россия давлат телевидениеси 22.00 — 22.30

22.30 Эълонлар. 22.35 «Арабистонлик Лоуренс». Бадий фильм. 1-серия. 00.15-00.35 «Абботот» (рус тилида).

18.10 Киноаҳди. 18.15 Янгиликлар.

Россия жамоат телевидениеси. 18.20 — 21.35

21.35 Эълонлар. 21.40 «Кўзгўзор». Тележурнал.

Россия давлат телевидениеси 22.00 — 22.30

22.30 Эълонлар. 22.35 «Арабистонлик Лоуренс». Бадий фильм. 1-серия. 00.15-00.35 «Абботот» (рус тилида).

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

18.45 Кўрсатувлар тартиби. 18.50 «Мультимоша». 19.05 «Морена Клар». Теле-сернал. 19.45 «Тазим». 20.05 «Чинар» ви-деоанжонли: «Умид», «Аймурак», «Яшталар». 19.55 «Сен хайинга ва сен учун». 20.10 «Мусийк даъватлари». 20.15 «Соник ҳақида ақаботлар». 20.30 «Ўзингиз». 20.50 «Ўзи истиснод». 21.25 «Мусийк тартиби». 21.35 «Телефакт». 21.45 «Халқ саломати йўлида». 22.10 «Кувон кўни». 23.10 «Долзарб репортаж». 23.35-23.45 «Хайрли тўн!».

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

18.45 Кўрсатувлар тартиби. 18.50 «Мультимоша». 19.05 «Морена Клар». Теле-сернал. 19.45 «Тазим». 20.05 «Чинар» ви-деоанжонли: «Умид», «Аймурак», «Яшталар». 19.55 «Сен хайинга ва сен учун». 20.10 «Мусийк даъватлари». 20.15 «Соник ҳақида ақаботлар». 20.30 «Ўзингиз». 20.50 «Ўзи истиснод». 21.25 «Мусийк тартиби». 21.35 «Телефакт». 21.45 «Халқ саломати йўлида». 22.10 «Кувон кўни». 23.10 «Долзарб репортаж». 23.35-23.45 «Хайрли тўн!».

СЕШАНБА, 24

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!», 8.00-8.25 «Абботот».

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.40 Паркент тарихи. 9.10 Биржа ва банк баъжарлари. 9.25 «Ўзбекистоннинг намойи-ши атади: «Лутфулла Нарзуллоев». 9.40 «Бўбур изидан». Видеофильм. 8-киш. 10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар. 10.05 Болалар учун. «Бешбармоқ». 10.30 Инглиз тили. 11.00 «Олам ва одам». 11.20 «Спорт масканларида». 11.40 Тоғай Мурод. «От инилган томонда». Йўлдош Охунбeбов номидида Еш томошабанор театрининг спектакли. 13.25 Ўзбек булғанди концерти. 14.05-14.35 «Пeтер-бурглик чиноҳиси». Бадий фильм.

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 «Кичикчоним» гектин тоғимиз». 18.25 «Ешлик» студияси. «Мен билган, билмаган дунё». 3-курсатув. 18.45 «Хидоят сари-ли». 1-курсатув. 18.55 «Меллоҳот ва масурани». 19.25, 20.25, 20.55, 22.25 — Эълонлар. 19.30 «Абботот» (рус тилида). 19.50 «Ўзюма-юз». 20.10 Оқшом эрталари. 20.30 «Абботот». 21.00 «Бирдан бир миллионгача». 1-курсатув. 21.25 «Очун». 21.40 «Мусийк ва рақс». 21.55 «Санта-Барбара». Эстрада концерти. 22.00 «Адолат». Хўкуйи-публицистик кўрсатув. 22.40 «Бўбур изидан». Видеофильм премьераси. 9-киш. 22.50 «Ўзалинг намойиш қил». Эстрада концерти. 23.00 «Умр мазмуни». Х.Аббoров. 00.20 «Абботот». 00.45-00.50 Ватан тимиоллари.

ХАФТАЛИК
КЎРСАТУВЛАР

20.25, 20.55 — Эълонлар. 19.30 «Абботот» (рус тилида). 19.55 «Толенама». 20.15 «Жоиза». 20.30 «Абботот». 21.00 «Кўлуга нима оғир». 21.10 «Жаҳон хотираси». 21.30 «Санта-Барбара». Теле-сернал. 22.15 «Даррач» (рус тилида). 22.25 Оқшом ва эълонлар. 22.35 «Бу-юқ изувлар». Коломбо. Сернал. 00.10-00.15 Тунингиз хайрли бўлсин!

18.15 Янгиликлар. 18.20 «Хусусийлаштириш: кадам бақадим».

Россия жамоат телевидениеси. 7.30 — 9.00

18.20 — 21.35

18.15 Янгиликлар. 18.20 «Хусусийлаштириш: кадам бақадим».

Россия жамоат телевидениеси. 7.30 — 9.00

18.20 — 21.35

18.15 Янгиликлар. 18.20 «Хусусийлаштириш: кадам бақадим».

Россия жамоат телевидениеси. 7.30 — 9.00

18.20 — 21.35

18.15 Янгиликлар. 18.20 «Хусусийлаштириш: кадам бақадим».

Россия жамоат телевидениеси. 7.30 — 9.00

18.20 — 21.35

18.15 Янгиликлар. 18.20 «Хусусийлаштириш: кадам бақадим».

Россия жамоат телевидениеси. 7.30 — 9.00

18.20 — 21.35

18.15 Янгиликлар.

ХОТИРА УЛУГ ДИР

Дунёдаги энг шарафли касблардан бири шифокорликдир. Шифокор яшаган маназилдан одам изи узилмайди. Не-не хасталикларга чалинган кишилар бу соҳибни маназилдан шифо топиб, дунёга қайта келгандек бўладилар. Дардлар шу маназилда чекиниб, ҳаёта муҳаббат туйғусига ўз ўрнини бўшатиб беради.

Азиз Мақсудов... Ёши олтишдан кам бўлмаган тошкентликлар учун бу ном бугун ҳам ўз қадр-қимматини йўқотмаган. 30-60 йилларда яшаган Тошкент аҳолиси учун эса у Лукмони ҳаким деган улуг ном билан баравар бўлган. Шунинг учун ҳам бу ном ўша йилларда Ойбек ва Фафур Фулом, Абжор Хидоятлов ва Олим Хужаев сингари машҳур кишилар номи билан бир қаторда тилга олинган.

Шарқ табobati узок ва бой тарихга, Ибн Сино каби даҳоларига эга. Бу билан қанча фахрланасак арзийди. Аммо замонавий тиббиёт фани ва унинг турли-туман соҳалари XX асрнинг меваларидир. Шу маънода, 1920 йили Ўрта Осиё Давлат университетида тиббиёт факультетининг илм-фан уфқларида пайдо бўлиши Тошкентдагина эмас, балки Марказий Осиёнинг бошқа шаҳар ва қишлоқлари учун ҳам юқори малакали миллий кадрларни тайёрлаш учун кенг имконият яратди.

Азиз Мақсудов зикр этилган факультетнинг дастлабки талабаларидан бири бўлди ва бу ҳол тасодифий эмас. У гар-

Азиз Мақсудов тиббиёт факультетида тахсил қилган йилларда профессор Р. С. Гершеневич раҳбарлигида педиатрия-болалар табobati Тошкент мактабига тамал тоши қўйила бошлади. Кўп ўтмай, бу мактаб собиқ иттифоқнинг энг йирик ва кўзга кўринган мактабларидан бирига айланди. Улка болалар паталогияси масалаларининг ишлаб чиқиши бу мактабнинг тафовутли белгиларидан бирига айланди ва педиатриянинг иссиқ и қ л и м

Уларнинг бири профессор Гершеневич бўлиб, у Марказий универмагининг рўнарасида, ҳозирги М. Горький номидаги театрининг яқинида яшарди. Иккинчиси эса Азиз Мақсудов бўлиб, у ота-бобосидан қолган Мақсидўзлик кўчасидаги кўпгина машҳур кишиларнинг қадами теккан ҳовлида истиқомат қиларди. Агар қариб ҳар бир ота ва она фарзандини вожага етказиш жараёнида тиббий ёрдамга муҳтож бўлишини эътиборга олсак, бу икки алломанинг кўпбал болаларни даяволаганиги, ўлимдан сақлаб қолганлиги кундек равшан бўлади.

Афсуски, тақдир унга гоёт қисқа умрни раво қурган экан. У элик икки ёшида, докторлик диссертациясини тугатиб, аммо уни ҳимоя қилишга улгурмай ҳаётдан кўз юмди.

Алишер Навоий «Маҳбуб ул-қуллуб» асарига: «Табиб ўз фанининг моҳир билимдони бўлиши; беморларга раҳм-шафқат билан муомала қилиши; асли тиб илмига табииати келишмоғи, доғишманлар суғига риоя қилиб, уларга эргашмоғи; мулоим суза ва бемор кўнглини кўтарувчи, андишали, хушфел бўлмоғи керак. Ўткир ва шафқатли табиб Исога ухшайди. Исонинг иши — чиққан жонни дуо билан танга киритиш бўлса, бунинг иши эса тандан чиқмоқчи бўлган жонни даво билан чиқармасликдир. Бундай табибнинг юзи хасталар кўнглида сеvimлидир; сузи эса беморлар жонига ёқимлидир, деб ёзган эди. Азиз Мақсудов ўзининг халқ сиҳат-саломатлигига бахшида этилган ҳаёти билан Навоий таърифидаги табибнинг жонли тимсолларидан бири бўлиб қолган. Шунинг учун атоқли шифокорнинг ёрқин хотираси нафақат оиласи ва зурриёллари, балки у туйфайли бахтли турмуш кечирётган замондошлари қалбига ҳам узок яшайди.

Наим КАРИМОВ, филология фанлари доктори.

НАВОЙИ ТАЪРИФИДАГИ ТАБИБ

— Мен, — деб давом этади олим, — ҳар сафар Азиз аканинг уйига келганимда, қанчадан-қанча кишиларнинг навбатда турганини кўрадим. Улар орасида шифокорнинг доврўгини эшитиб, қўшни шаҳар ва қишлоқлардан келган мижозлар ҳам кўп бўлар эди.

Тиббиёт фанининг энг нолик соҳиси ташхис қўйишдир. Бунинг учун пухта билимгина эмас, балки боғиш тўйғу ҳам зарур. Шундай тўйғуга эга бўлган шифокорларгина мижозни биринчи тиббий куриқдан ўтказишларидан тўғри таъхисни қўй билаларди. Азиз Мақсудов хатосиз ташхис қўйишнинг пирларидан бири эди.

«40-50-йилларда, — деб ҳикоя қилади марҳум шифокорнинг қариндоши, педагогика фанлари доктори Асқар Зунунов, — Тошкентда иккита болалар дўхтири машҳур эди.

Спорт Спорт Спорт Спорт Спорт Спорт Спорт Спорт Спорт

ТЎҚҚИЗИНЧИ ЎРИНИНГ ТАЪМИ ШИРИН

Эртага Японияда давом этаётган XXVIII қишки олимпиада ниҳоясига етади. Айни паллада барча мусобақалар энг сўнгги — ҳал қилувчи паллага кирди. Кўни кеча ҳамюртимиз Татьяна Малинина ҳам кўп қатори фигурали учин буйича дастлабки синовдан муваффақиятли ўтди. У 24 мамлакат спортчилари ўртасида ўз маҳоратини бекаму кўет намойиш этиб, фахрли тўққизинчи ўринни эгаллади. Татьянахоним ўшбу олимпиадада қатнашаётган спортчиларимиз ўртасида ўз кўрсаткичи билан ҳозирча энг олдинги сафда турибди.

да дастурига киритилган хоккей буйича аёллар терма командалари мусобақасига якун йосалди. Барча учрашувларни фақат галаба билан тугаллаган Америка Қўшма Штатларининг хоккейчи хонимлари олтин медални қўлга киритиб, олимпиада чемпиони бўлдилар. Ўттиборингизга барча учрашувларнинг натижаларини ҳавола қиламиз: Канада — Швеция — 5:3, Хитой—Япония — 6:1, АҚШ — Финляндия — 4:2, Швеция— Хитой — 1:3, АҚШ—Япония — 10:0, Канада — Финляндия — 4:2, АҚШ— Канада — 7:4. Учинчи ўрин учун: Финляндия — Хитой — 4:1. Финал: АҚШ — Канада — 3:1.

Нормурод МУСОМОВ тайёрлади. ДИЙДОРЛАШУВ МАРКАЗИГА АЙЛАНДИ. Нагано олимпиадаси нафақат спортчилар, балки қироллару давлат раҳбарлари, миллионеру машҳур кино юлдузларининг ҳам дийдорлашув

марказига айланди. «Мен ўзимни худди Голливудда юргандек ҳис қиламан», деди япониялик спорт ишқибозларидан бири.

Маълумотларга қараганда, олимпиада пойтахтига уч нафар президент, бир неча қирол оиласи вакиллари, сиёсати ва ишбилармонлар ҳамда жуда кўп кино юлдузлари таъриф бурурган. ЮҚОРИ САВИЯДА ЎТМОҚДА. «Нагано олимпиадаси қўтилганидан ҳам юқори савияда ўтмоқда». 2002 йилда бўлажак олимпиада уйинлари президенти Френк Жоклин журналистлар билан суҳбатда шундай баёнот берди. Маълумки, ХОҚ 2002 йилда бўладиган қишки олимпиада уйинларини АҚШдаги Юта штатининг Солт-Лейк-Сити шаҳрида ўтказишга қарор қилган. (ЎЗА)

НОТИҚЛАР МАКТАБИ

Қадимий Шарқда нотиклик ўзига хос санъат саналиб келинган. Кўпбал шарқлик нотикларнинг маҳорати машҳур Цезарь, Демосфенлар санъати билан бир қаторга қўйилган. Мирзо Уллубек номидаги Фарғона давлат университети маъмурияти шарқнинг бу азалий санъатини қайта тиклаш йўлида хайрли ишга қўл урди. Университет қошида «Нотиклик мактаби» машғулот бошлади. Нотиклик санъатига қизиққан, тарғибот ва ташвиқот ишларини олиб боришга лаёқати бўлган ёшлар жамоатчилиги асосида ишлайдиган мактабнинг тингловчилари бўлиш истагини билдирдилар. Нотиклик мактабининг дастлабки машғулотига доцент Муҳаммаджон Малғозиевнинг маъруза матнларини тайёрлаш услуби, Орифжон Умаржоновнинг маънавий халқнинг, жамиятнинг, давлатнинг қуч-қудратидир, Башоратхон Фозиловнинг нотиклик санъатига байналминал тарбия масалаларига бағишланган маърузаларини бўлажак ёш ташвиқотчилар катта қизиқиш ва манфаатдорлик ҳисси билан тингладилар. Набижон СОБИР, «Халқ сўзи» мухбири.

ДОРИХОНА ВА ШИФОХОНАЛАР УЧУН ХАБАРНОМА ЯНГИ ДОРИЛАР

ИНЪЕКЦИЯ УЧУН ДОРИЛАР. АПМИЦИН (ГАНТАМИЦИН) 40, 80 мг — кучли антибиотик бўлиб, кенг қўламда таъсир қилади. Юқори даражада антибактериал активликка эга, сийдик-жинсий йўллари инфекцияларини, бактерияларни септицемия ва бошқа жиддий инфекциялардан, айниқса псевдомоназ томонидан даволашида қўлланилади. АПАЛГИН (АНАЛГИН) — огрикларни тез камайтириш учун. Ўткир ва сурункали огрикларда, операциядан кейинги бўлган огрикларда, жароҳатларда, ошқозон ва ичак огрикларига қўлланилади. АПВИТ-6 (ВИТАМИН-6) — витамин В группаси, В-гиповитаминози, анемияда, лейкопенияда, асаб касалликларда, неврологияда яхши эффект беради.

ХАЛҚ СЎЗИ НАРОДНОЕ СЛОВО

Бош муҳаррир Аббосхон УСМОНОВ. МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси. БУДИМЛАР: Парламент 133-57-34; Хуқуқ ва қонунчилик 136-07-94; Иқтисодиёт 136-36-65; Қишлоқ хўжалиги 136-37-85; Маънавият 136-35-60, 132-10-65; Хатлар 136-29-89, 133-07-48; Фан, турмуш, спорт ва ҳарбий вазналар-варлик 132-12-08; Халқаро ҳаёт 132-11-15; Котибият 133-10-28; Экология 136-09-25.

«Алпомиш» достонининг 1000 йиллиги олдиндан Ангорликлар қувончи

Ўзбек халқининг буюк қаҳрамонлик достони — «Алпомиш»нинг минг йиллигини нишонлаш тўғрисидаги ҳуқуқат қарори Ангор тумани аҳолисини айниқса қувонтирди. Зеро, бу ерда «Алполдик» достони эа билди. Ҳар бир тўлтомошда бахшилар дўбирида чертиб «Алпомиш»ни хўшиб қўйладди. Туманда кўш қаватли шарқона «Алполдик» дўқони, «Обварин» ошқона-чойхонаси, Алполдининг афсонавий аргумоғи номи берилган «Бойчўбор» аптобекаси эа-юрт хизматиди. Достоннинг юбилейи муносабати билан бу ерда «Алполдик» гузарини қўришга қўшилди. Бу масъула эа бахшиларнинг беллашувлари ўтказилди. ЧОРИ ТУХТАЕВ, ЎЗА мухбири.

ДУНЁ ДАРАКЛАРИ

Индонезияда халқ хўнамандчилиги йил сайини ривож топмоқда. Бу нарсани иш ўринларини қўпайтириш билан бирга, халқ анганаларини сақлаб қолишда ҳам муҳим аҳамият касб этмоқда.

ИККИ КУНЛИК УЛЬТИМАТУМ

Хорижий оммавий ахборот воситаларининг хабар беришича, АҚШ ва Буюк Британия(Салдам Хусайнга икки кун ичида барча талабларга сўзсиз рози бўлиши ҳақида ультиматум қўйишди. Ультиматум муддати яқшанба кўни тугайди. БМТ Бош Котиби Кофи Аннаннинг Ироққа сафарини ҳам яқшанба кўни ниҳоясига етади. Россия матбуотининг хабарларига қараганда, АҚШнинг Огайо штатидаги Коламбус шаҳрида Давлат Котиби Олбрайт, мудофаа вазири Коэн, Миллий хавфсизлик буйича Президент маслаҳатчиси Бергер жамоатчилик вакиллари билан учрашиб Ироққа ҳарбий зарба берилишини сабабларини тушунтиришмоқчи бўлишган. Аммо тўпалонлар саволлари урушга қарши намойиш тусини олган.

ришга уринмоқда, деди. Шу боис прокуратура С. Радубега қақирққ қозои жўнатди. Ш. Басаев эса собиқ сафловшини шаррият буйича суд қилиш тарафлори.

МУНОЗАРА ДАВОМ ЭТМОҚДА

Россия Президенти Борис Ельциннинг Федерал Кенгаш ва Давлат думаси депутатлари олдида қилган маърузасига кенг жамоатчилик вакиллари ва сиёсатчилар ўртасида муносабат билдириш давом этмоқда. Айрим сиёсатчиларнинг фикрича, Президент инкироздан чиқишининг янги йўналишини илгарти сурган. Мухолифатдаги партиялар раҳбарлари эса маърузада ҳеч қандай конструктив гоя йўқ, деб ҳисоблашмоқда.

ХАЛҚАРО КИНОФЕСТИВАЛЬ НИҲОЯСИГА ЕТДИ

Берлинда ўтган халқаро кинофестиваль муваффақиятли якунланди. Ушбу анжуман дунё киносағъаткорлари ичида катта оубўрга эга бўлиб, ниҳоятда нуфузли ҳисобланади. Халқаро Берлин кинофестивалининг бош соврини — «Олтин айиқ» француз кино актёри Катрин Денвега берилди.

Хориж оммавий ахборот воситалари хабарлари асосида тайёрланди.

ДУНЁ ДАРАКЛАРИ

Очиқ турдаги «Хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнесни қўллаб-қувватлаш фонди (Бизнес-Фонд)» акциядорлик жамияти акциядорлари. ДИҚҚАТИГА. Жамиятнинг 1997 йилдаги фаолияти якунлари буйича Акциядорлар йиллик умумий мажлиси 1998 й. 14 март кўни соат 10-00 да Тошкент ш. Ўзбекистон кўчаси, 45 уй Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги давлат ва жамият қурилиши Академияси биносида ўтказилади (Мўлжал — метронинг «Ўзбекистон» бекати).

АПИФЕН. мушак огрикларини қолдирадиган ишончли, самарали восита. Кўнигиз уч маҳал 1-2 таблеткадан. Шаҳар дорихоналарига урушмоқ қилинг. 136-09-25

КУН ТАРТИБИ. 1. АЖ нинг 1997 йилдаги хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнесни қўллаб-қувватлаш буйича фаолияти тўғрисида бошқарув ҳисоботи. 2. АЖ 1997 й. бюджетининг ижроси тўғрисида Молия бошқармаси ҳисоботи ва АЖнинг 1998 йил учун бюджетини тасдиқлаш. 3. АЖ Тафтиш Комиссиясининг ҳисоботи. 4. 1997 й муҳосиблик балансини тасдиқлаш. 5. АЖ Низомига ўзгартиришлар киритиш. 6. Таъкилий масалалар. 7. Бошқа масалалар. Акциядорлар 1998 й. 14 март кўни соат 8-00 дан 9-45 гача шу ерининг ўзида рўйхатдан ўтказилдилар. Мажлис материаллари билан акциядорлар 1998 й. 1 мартдан бошлаб Республика Бизнес-Фондида танишинлари мумкин (Манзил: Тошкент ш. Халқлар Дўстлиги, 8 уй, 7-қават, 705 хона). «Бизнес-фонд» АЖ Қўзатув Кенгаши.

Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди жамоваси Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судининг судьяси С.А. Ҳакимовага оид. Нўрмоли ДАВЛАТОВ АПМИНга вафот этганини муносабати билан чўқур талпин изҳор қилди. Журдиқларини қайта тайёрлаш халқаро жамоатчилик Маркази жамоваси Ўзбекистон телевидениеси IV канал бош муҳаррирининг ўринбосари Омон Бурқонюга оид. Ўйлашда БУРҚОНЮВНИНГ вафот этганини муносабати билан чўқур талпин изҳор қилди. Ўзбекистон Республикасини Қишлоқ ва суи хўжалиги ширлиги марказини аппарати, касба уюшма кўмитаси Республика Давлат бош техника низооти боштинги Мухоммадқоқир Сейдалиев оид. Маликбой ОТАМИН вафотини муносабати билан чўқур ҳамдрлик билдиради.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концернин босмаҳонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Босишга топшириш вақти—21.00 Босишга топширилади: 22.40 1 2 3 4 5 6